

101-B/00 - M.b. Þytur hafnsögubátur - Bv. Freri RE-72

Þytur hafnsögubátur og Freri RE-72 í árekstri á Skutulsfirði

M.b. Þytur hafnsögubátur

Skipaskr.nr.: 1191

Smíðaður: í Garðabæ 1971 úr stáli

Stærð: 27,83 brl; 25,40 bt

Lengd: 15,98 m **Breidd:** 4,22 m **Dýpt:** 2,10 m

Vél: Scania Vabis kW **Árgerð:** 1971

Annað:

Földi skipverja: 2

Þytur ©Hreiðar Olgeirsson

Freri ©Jón Sigurðsson

Bv. Freri RE-72

Skipaskr.nr.: 1345

Smíðaður: á Spáni 1973 úr stáli

Stærð: 895,69 brl; 1.327,00 bt

Lengd: 68,66 m **Breidd:** 11,60 m **Dýpt:** 7,50 m

Vél: MAN 2.060,00 kW **Árgerð:** 1973

Annað:

Fjöldi skipverja: 27

Atvikalýsing

Hinn 14. október 2000 slasaðist skipverji um borð í bv. Frera RE-72 og var siglt með hann til Ísafjarðar. Veður: norðaustan 7 vindstig og talsverðar öldugangur.

Var hafnsögubáturinn Þytur fenginn til að koma á móti skipinu til að sækja hinn slasaða. Þegar bv. Freri RE-72 var kominn inn á Skutulsfjörð var hafnsögubátnum lagt utan á bv. Frera RE-72 stb.-megin og hinn slasaði fluttur á milli skipanna. Gekk vel að koma hinum slasaða og farangri hans á milli skipanna og inn í stýrishús hafnsögubátsins þrátt fyrir talsverðan öldugang. Er því var lokið var hafnsögubátnum bakkað frá bv. Frera RE-72 u. þ.b. hálfhring að sögn skipstjóra bv. Frera RE-72. Síðan var bátnum siglt áfram en þá vildi ekki betur til en svo, að skutur hafnsögubátsins (bb. hornið) rakst all-harkalega í stb. síðu bv. Frera RE-72 aftarlega eða á móts við verkstæði vélarrúms. Skipverjar sáu ekki skemmdir á síðu skipsins fyrr en togarinn hafði verið á siglingu um tíma þegar leki kom í ljós á verkstæðinu. Síðan á verkstæðinu er klædd að innanverðu og þar var ekki hægt að sjá skemmdirnar fyrr en klæðningin var rifin frá.

Var bv. Frera RE-72 siglt til Ísafjarðar aftur til viðgerðar á skemmdum.

Við rannsókn kom fram

- að bv. Frera RE-72 var lagt með sjó og vind á eftir skipinu þegar hafnsögubátur kom að til að sækja hinn slasaða;
- að skipstjóri hafnsögubátsins sagði að stjórnborðssíða togarans hafi verið til hlés og hann hafi lagst að þeirri síðu með bakborðssíðu hafnsögubátsins. Togarinn hafi legið þannig að

sjóbáran hafi komið fram eftir skipinu;

- að breytingar höfðu verið gerðar á hafnsögubátnum á síðasta ári. Breytingar þessar leiddu til þess að brl.- stærð bátsins fór yfir 30 brl. Sumir starfsmenn hafnarinnar, er önnuðust stjórn hafnsögubátsins, höfðu réttindi til að stjórna skipi allt að 30 brl. Þeir höfðu því ekki réttindi til að stjórna bátnum eftir breytinguna og höfðu ekki verið látnir vita af því hverjar afleiðingar breytingar höfðu haft;
- að yfirhafnsögumaður á Ísafirði sagði að þegar breytingar voru gerðar á skut hafnsögubátsins hafi verið varað við þeirri hættu sem hækkun bátsins að aftan gæti haft í för með sér. Hefði það komið fram í þessari för vegna hreyfingarinnar sem var á sjónum;
- að útsýni þess sem stendur við stýrið á hafnsögubátnum þyti er takmarkað aftur fyrir þvert frá stýrinu;
- að skipstjóri hafnsögubáts sagði að þegar verið var að bakka frá hafi vindstrengur orðið til þess að afturhorn bátsins hafi rekist í togarann. Þótt hjólbarðar séu til hlífðar á síðum hafnsögubátsins til að mýkja ákomur við önnur skip hafi það ekki nægt. Við breytinguna, hækkun afturþilfars og lunningar um 0,5 m og hreyfingar á skipunum, hafi afturhorn hafnsögubátsins lent á byrðingi togarans þar sem hann er farinn að dragast að sér aftast. Hluti togarans hafi því slúttað yfir hafnsögubátinn á því svæði;
- að hinn slasaði var aðstoðaður af skipverjum bv. Frera RE-72 við að komast niður inngreiptan stiga á síðu togarans og niður í hafnsögubátinn og fór einn á undan honum niður stigann.

Nefndarálit

Nefndin telur að orsök árekstursins megi rekja til erfiðra aðstæðna og þeirra takmarkana sem hafnsögubáturinn er búin en hann var upphaflega smíðaður sem fiskiskip. Skipstjóri hafnsögubátsins hafi ekki haft fullnægjandi yfirsýn yfir feril bátsins þegar bakkað var frá togaranum.